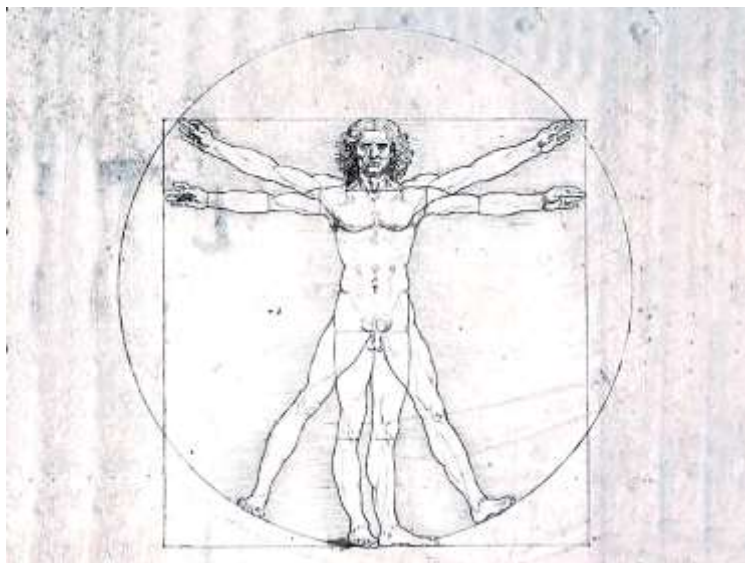

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ВІКОВІ СКЛАДОВІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

(Матеріали Міжнародної студентської наукової конференції
Рівне, 16-17 березня 2007 р.)

Рівне, 2007

Екологічні та вікові складові психічного здоров'я людини. Матеріали Міжнародної студентської наукової конференції. Рівне, 16-17 березня 2007 р. Рівне, РДГУ, 2007. – 198 с.

Редакційна колегія:

- Воробйов А.М.** – професор, проректор з навчальної роботи, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ, Заслужений працівник освіти України – голова;
- Лико Д.В.** - професор, академік УЕАН, Заслужений працівник освіти України, декан психолого-природничого факультету РДГУ;
- Романюк В.Л.** – доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ
- Артемова О.І.** – доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;
- Безлюдна В.І.** - доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;
- Главінська О.Д.** – доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;
- Грюк І.Б.** – доцент, завідувач кафедри біології та прикладної екології РДГУ;
- Марциновський В.П.** – професор, завідувач кафедри анатомії та фізіології РДГУ;
- Мельник В.Й.** - доцент кафедри біології та прикладної екології РДГУ;
- Павелків В.Р.** – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Матеріали обговорені та рекомендовані до друку на засіданні науково-методичної ради психолого-природничого факультету РДГУ. Протокол № 3, від 9 березня 2007 р.

ЗМІСТ

Вступ	3
Павлов І.П. Лист до молоді	4
Секція I. Техногенне забруднення довкілля і розлади психіки та поведінки	5
Лико Д.В., Мельник В.Й. Вплив стану довкілля на здоров'я людей	5
Алтухова Анастасія. Вплив екологічних криз і катастроф на психічне здоров'я людини	8
Кравчук Володимир. Вплив та наслідки забруднення атмосферного повітря міста автотранспортом	11
Буткевич Сергій. До проблем становлення екологічної психології	14
Донець Світлана. Психологічні наслідки техногенних катастроф ..	15
Дідусенко Галина. Якість поверхневих вод Рівненщини	18
Денисюк Оксана. Екологічні складові психічного здоров'я	19
Ігнатієва Анастасія. Психологічні особливості дітей, що мешкають у зоні посиленого радіоекологічного контролю	22
Белеля Марина. Екологічна оцінка якості води р. Іква в межах Рівненської області	25
Кушнір В.М., Панасюк В.Ю., Кириченко О. Порушення психофізіологічних процесів і їх профілактика	27
Латюк Ірина. До проблеми визначення екологічної культури особистості	29
Лико Сергій. Зернисті фосфорити у сільськогосподарському виробництві	34
Максимець Оксана. Наслідки акумуляції радіонуклідів у деревині та продукції із деревини	36
Мантула М. Якість води р. Устя та здоров'я жителів міста	40
Миронець Марина. Роль реабілітаційної діяльності психологічної служби системи освіти у збереженні психологічного здоров'я постраждалих від техногенних катастроф	44
Ожаровська Світлана. Соціально-психологічна складова наслідків Чорнобильської катастрофи	46
Пілічук Ольга. Дослідження віддалених наслідків техногенних катастроф на прикладі переселених чорнобильців Миколаївської області	48

Екологічні та вікові складові психічного здоров'я людини

Сахневич Людмила. Вплив промислових викидів Рокитнівського склозаводу на якість атмосферного повітря	51
Фількевич Вікторія. Техногенне забруднення довкілля і розлади психіки та поведінки	53
Хабаров Володимир. Дослідження внутрішнього опромінення населення контрольованої зони Рівненської АЕС.....	56
Хильчук Ольга. Вплив іонізуючого випромінювання на організм людини.....	58
Шаправський Олександр. Техногенне забруднення атмосферного повітря м. Рівне промисловими викидами КТП «Теплокомуненергія»	63
Секція II. Вікові та гендерні аспекти психічного здоров'я особистості	66
Осьмак Л.П., Андрущенко Оксана. Гендерні особливості конфліктної поведінки підлітків	66
Вітрук Алла. Негативний вплив телебачення на психіку підлітків ..	68
Галабурда Лідія. Професійні інтереси як компонент психічного здоров'я особистості	70
Гусаківська Світлана. Психологічні чинники адитивної поведінки підлітків.....	72
Дука Ольга. Здоровий спосіб життя в юнацькому віці: реальний погляд	80
Драченко Ольга. Гендерні особливості соціальної адаптації	82
Юрченко В.М., Замлинна Наталія. Гендерні особливості міжособистісних стосунків у дітей молодшого шкільного віку	85
Ковальчук Богдана. Феномен психічного здоров'я як об'єкт теоретичних досліджень	87
Ковтун Наталія. Зв'язок між особливостями стосунків у сім'ї та формуванням агресивних реакцій в юнацькому віці	90
Корольчук Ірина. Пам'ять в системі пізнавальної діяльності	93
Костючок Олег. Психологічні особливості впливу соціального статусу в групі на характер міжособистісних стосунків молодших школярів	95
Кужель Інна. Профілактика алкоголізму – основа психічного здоров'я нації	98
Лаворик Лариса. Наукові дослідження материнської сфери – проблеми та перспективи.....	100
Музичук Віта. Згубний вплив куріння на організм людини	103

Екологічні та вікові складові психічного здоров'я людини

Назарець Людмила. Передумови адиктивної поведінки підлітків та фактори захисту тема.....	106
Почасвець Ірина. Гендерні та мотиваційні особливості формування звички тютюнопаління серед студентської молоді	108
Пясецька Ірина. Екологічні і вікові складові психічного здоров'я людини.....	110
Соботович Олександр. Особливості короткочасної пам'яті у студентів-біологів.....	113
Юрим Світлана. Моделювання пам'яті	115
Секція III. Діагностика та шляхи профілактики розладів психіки та поведінки	117
Руденко Н.М, Бейлах О.М. Аналіз рівня сформованості відповідальності студентів-першокурсників	117
Божок Яна. Вплив епілепсії на психічний розвиток і поведінку хворого.....	118
Неровня О.В., Вовк Анна. Психопатологічне функціонування у соціально-культурному контексті.....	121
Гомончук Катерина. Дослідження особливостей сприйняття соціальних феноменів студентами молодших курсів (на основі теорії Дж. Келлі).....	123
Гончарова Наталія. Інформаційні неврози: проблема діагностики і профілактики	126
Дубровський Роман. Переваги ДБСТ над школами-інтернатами у контексті попередження проявів девіантної поведінки	129
Зажицька Тетяна. Теоретичні та прикладні аспекти стилю.....	132
Зеленська О. Проблема погіршення стану здоров'я дітей і молоді в Україні та шляхи формування здорового способу життя	133
Юрченко В.М., Князева Анна. Соціально-психологічні установки українських студентів до сприймання людей інших національностей.....	135
Осьмак Л.П., Кордоба Інна. Комунікативна некомпетентність як чинник соціально дезадаптованої поведінки підлітків	138
Вікторія Косенко. Психологічні аспекти віктимної поведінки в підлітковому віці	139
Козішкurt Уляна. Агресивні тенденції в сучасному суспільстві: інстинкт чи інформаційний наслідок?	142
Кравець Віта. Формування сприятливого мікросередовища сім'ї.....	144
Лабик Юля. Психосоматичні розлади як проблема клінічної психології: регіональні аспекти	147

Екологічні та вікові складові психічного здоров'я людини

Музичук Ірина. Усвідомлення сенсу життя як чинник самоактуалізації підлітків	151
Назаренко Ольга. Проблемы одаренности и гениальности	153
Остапович Ірина. Конструктивні копінг-стратегії.....	155
Поліщук Альона. Фобії-комплекси: причини і наслідки.....	158
Романів Наталія. Специфічні особливості виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у різних типах навчальних закладів	160
Ромашевська Ольга. Нові шляхи діагностично-корекційної допомоги дітям з особливими потребами	164
Осьмак Л.П., Тирак Тетяна. Психопрофілактика деструктивних форм самоствердження підлітків	167
Усачик Ольга. Антистресорні властивості лікарських рослин – радіопротекторів.....	169
Хоровець Ірина. Психічне здоров'я як складова якості життя особистості	172
Чубко Мар'яна. Зростання патологій щитоподібної залози, викликаних радіаційним забрудненням деяких районів Рівненської області як один із чинників впливу на поведінку людини.....	175
Чекун Юлія. Профілактична дія радіопротекторів по подоланню проявів патогенезу ЦНС	179
Шевців М.В., Чикун Зоряна. Психофізіологічні механізми формування неврозів	181
Юрчук М. Люди і СНІД - знати, щоб жити	183
Янчук Катерина. Психологічні чинники виникнення розладів харчування та шляхи їх профілактики у старшокласниць	186
Відомості про авторів.....	190

УДК 504.45.(477.81)

ЯКІСТЬ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД РІВНЕНЩИНИ

Дідусенко Галина, здобувач РДГУ

Науковий керівник: **Мельник В.Й., к. геогр. н., доц.**

Гідрографічна мережа Рівненської області налічує 170 річок загальною довжиною 4,45 тис. км та 1204 невеликі водостоки довжиною від 0,5 до 10 км з загальною протяжністю понад 3,29 тис. км. Всі вони належать до басейну Прип'яті,

Поверхневі води Рівненщини на даний час належать до найзабрудненіших елементів навколишнього середовища. Незважаючи на спад виробництва та зупинку роботи багатьох підприємств, не покращилась якість та не зменшився об'єм неочищених або недостатньо очищених стічних вод. Це, насамперед, пов'язане з погіршенням технічного стану очисних споруд і відсутністю належних коштів на їх ремонт та реконструкцію. Найбільшими забруднювачами річок області є комунальні підприємства.

Моніторинг стану поверхневих вод в Рівненській області здійснює: державне управління екології та природних ресурсів, Рівненський обласний центр з гідрометеорології, Рівненська гідрогеолого-меліоративна експедиція Рівненського обласного управління меліорації і водного господарства, обласна санепідемстанція, МКП „Рівневода”.

Екологічна оцінка якості води річок області за середніми значеннями показників проводилась згідно „Методики екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями”.

Гідрохімічний склад поверхневих вод за останні 5 років істотно змінюється. Спостерігається збільшення у воді сполук азоту, сульфатів, заліза, марганцю, що є наслідком повторного забруднення водойм. Так, у 2004 році у поверхневі водойми області з стічними водами було скинуто забруднюючих речовин: сульфатів – 3162 т, хлоридів – 3507 т, азоту амонійного – 197 т, завислих речовин – 644 т, нітратів – 1385 т, БСК – 810т, сульфатів -716т, СПАР-3,51т, нафтопродуктів-1,64т, заліза-30,9т, міді-0,79т, нафтопродуктів-1,64т, цинку-0,63т, марганцю-1,252т.

Невідповідність якості води за хімічними показниками фіксувалась, в основному, по завислих речовинах, азоту амонійному, нафтопродуктах, органічному забрудненню.

Екологічні та вікові складові психічного здоров'я людини

Слід зазначити, що в області відмічається тенденція до зменшення скидів стічних вод та забруднюючих речовин в поверхневі водойми. В 2004 р. в поверхневі водойми скинуто менше на 0,29 млн.м³/рік стічних вод, на 0,75т органічного забруднення, 154т зважених речовин, на 4т азоту мінерального та 0,95т нафтопродуктів.

Загальний екологічний стан басейнів річок Стиру і Горині добрий. За середніми багаторічними значеннями показників літньої межени води річки Стир відносяться до другого класу якості (чисті), за максимальними значеннями показників – до третього класу якості. Вода в річці Горинь за середніми та максимальними багаторічними значеннями показників відноситься до другого класу якості.

Перевищення значень фосфатів, амонійної тріади (азоту амонійного, нітритного, нітратного) та органічного забруднення ілюструє процес евтрофікації досліджуваних водотоків. Базові гідрохімічні показники річок Стир та Горинь залишаються стабільними.

Радіоактивне забруднення поверхневих вод Рівненщини визначається впливом Рівненської та Хмельницької АЕС. За даними Рівненського обласного центру з гідрометеорології сумарна β -активність проб води та снігу в зоні дії РАЕС та ХАЕС не перевищувало $5,4 \cdot 10^{-11}$ Кі/дм³, аномальних збільшень вмісту ¹³⁷Cs та ⁹⁰Sr в поверхневій воді не зафіксовано. Спостереження за рівнями радіоактивного забруднення після аварії на ЧАЕС в останні 5 років свідчать, що в проточних водоймах області вміст ¹³⁷Cs та ⁹⁰Sr значно зменшився і нижчий в 10-15 разів від показників, що визначені ДР-97 для питної води.

Забруднення поверхневих вод значною мірою впливає на якість підземних вод, які використовуються для питних цілей. Забруднення джерел водопостачання нерідко стає причиною виникнення інфекційних захворювань.

Список використаних джерел

1. Довкілля Рівненщини. Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Рівненській області у 1999-2004 р.р.

УДК 504.45.(477.81)

ЕКОЛОГІЧНІ СКЛАДОВІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Денисюк Оксана, студент КОГПІ ім. Т.Г. Шевченка

Науковий керівник: **Кравець Л.М., ст. викл.**